

ᑭᑦᑭᑦᑭᑦᑭᑦ
ᑭᑦᑭᑦᑭᑦᑭᑦᑭᑦ

Anya Martin

preložil Roman Tilcer

Anya Martin

Tráva

edice M
svazek 1

Anya Martin

překlad Roman Tilcer
ilustrace Jeanne D'Angelo

Medusa
Loštice, 2023

Copyright © Anya Martin, 2016
Translation © Roman Tilcer, 2021
Introduction © Gwendolyn Kiste, 2021
Preview of *The One That Comes Before* © Livia
Llewellyn 2021
Cover art and illustrations © Jeanne D'Angelo, 2016
Czech edition © Medusa – Roman Tilcer, 2023

ISBN 978-80-908935-0-4 (PDF)
ISBN 978-80-908935-1-1 (ePUB)
ISBN 978-80-908935-2-8 (Mobipocket)

Obsah

Předmluva / 8
<i>Tráva</i> / 12
Doslov / 109
Doporučený poslech ke knize / 120
<i>Ta co jde první</i> – ukázka / 124
O autorce / 139

**Postavit se monstru
tváří v tvář:
s *Trávou* Anyi Martinové
vstříc podivnu**

Gwendolyn Kiste

Monstra jsou všude.

Vídáme je kolem sebe každý den, ať se nám to líbí nebo ne. Občas jsou to naši zvolení vůdci řečníci na pódiu nebo krutý šéf v práci, co nám vysává duši. Jindy jsou mnohem blíže našemu domu a mají podobu lidí, které máme nejradši. Manželé, nejlepší přátelé, rodiče.

Anya Martin o monstrech ví své. Její debutová sbírka *Sleeping With the Monster* (S netvořem v posteli) vydaná v roce 2018 nakladatelstvím Lethe Press obsahuje tucet příběhů přetékajících mnoha strašlivými stvořeními. Ať už jde o bytosti oživené v laboratořích nebo o tvory, které nelze zcela vysvětlit, příšery žijící v jejich dílech neznají jiné hranice než meze její divoké a úžasné představivosti.

Posledním příběhem zmíněné sbírky je novela, kterou právě držíte v ruce. Není nadsázkou, když řeknu, že Anya Martin je jednou z nejzářivějších hvězd současné weird fiction, a *Tráva* patří mezi to nejkrásnější a nejedinečnější, co napsala. Je to zdrcující příběh o ztrátě, o lásce a o tom, co přichází po nich, dechberoucí novela, jež se důkladně zabývá těmi nejzvláštnějšími věcmi, které nás děsí, a zkoumá, jak daleko jsme ochotní zajít, abychom jim unikli.

O traumatech se zřídkakdy píše snadno. Vlastně patří k tématům, kvůli nimž spisovatelé nemůžou v noci spát, protože jim hlavou pořád běží, jestli toho neřekli moc nebo naopak málo, nebo jestli to neřekli špatně. *Tráva* však působí

dojem, jako by Martinová o traumatu psala zcela nenuceně. Hlavní postavou je tu Sheila, ztracená a osamělá rozvedená žena, kterou tíží minulost a která se poté, co její bývalý muž náhle zemře, vyrovnává se syndromem přeživších. Současně se vypořádává s oprávněným vztekem, jak se k ní choval během jejich bouřlivého manželství. Z každé stránky jsou cítit hmatatelné emoce, ale i když události nabírají notně bizarní směr, Sheiliny reakce nikdy nejsou jiné než upřímné a srdcervoucí. Je to postava, s níž se chtít nechtít musíte ztotožnit, byť se potýká s nepopsatelnými věcmi, které se vzpírají jakémukoli rozumnému vysvětlení.

Tráva je bezpochyby mistrovským dílem moderní weird fiction. Kořeny příběhu vyrůstají z trudnomyslné každodenní reality – té, kde existují márnice plné mrtvol, co potřebují identifikovat, a pohřby, které je potřeba pro zesnulé naplánovat –, zároveň se však pohybuje v šerých okrajích podivna, kde ženy opouštějí vlastní život a nalézají útěchu v náručí netvorů.

Jestli už jste se ovšem s tvorbou Anyi Martinové někdy setkali, zřejmě uhádnete, že nedovolí, aby se těmito monstrům ženy v jejich příbězích zcela odevzdaly. Sheila se v *Trávě* musí odtrhnout od minulosti a znovu objevit nejen vlastní identitu, ale i pocit, že patří do reality, která je až příliš často krutá, nahodilá a lhostejná. V tom, jak našim životům netečně vládne chaos, se skrývá kosmická hrůza, avšak v tom, jak se Sheila

nikdy nevzdává, nehledě na to, jak je zničená nebo omráčená, je zase něco vznešeného.

I když tedy na monstra skutečně můžete narazit na každém kroku, svět, který obývají, nevypadá tak děsivě, když vám na cestu svítí někdo jako Anya Martin. V *Trávě* vám nabízí pozoruhodný plán, jak se neztratit ve tmě a vynořit se na druhé straně.

Doufám, že se vám ten příběh bude líbit stejně jako mně. Jestli vás monstra přitahují tak jako nás ostatní, pak nepochybně ano.

Anya Martin

Tráva

Může se tělo stát lesem? Hlubokým, vlhkým, přebujelým hvozdem? Spletitou džunglí mazlavého rostlinstva, kde člověk potřebuje mačetu, aby si proklestil cestu až do jejího temného, přetemného srdce?

Takové myšlenky Sheilu v životě nenapadly – až když na ocelovém balzamovacím stole spatřila mrtvého Davea proměněného v močál. Mezi zčernalými strupy, cáry černého trička, tmavými skvrnami od leteckého paliva a hustým ochlupením na hrudi mu rašila tenká stébla vysoké zelené a seschlé žluté trávy. Z levé strany břicha mu čouhal nepravidelný konec uštípnuté šedé větve, druhá mu šikmo čněla z pravé paže těsně nad loktem. Další mu zase probodávaly roztrhané světle hnědé kalhoty, umazané od bláta a petroleje. Jedna noha byla zašněrovaná ve vysoké hnědé pohorce, druhou měl oddělenou od těla, bosou a položenou těsně k prázdnému konci rozervané nohavice. Kostí hrubě trčely, chrupavky visely, utržené chodidlo bylo špinavé, bledě zelené, pokryté tmavými modřinami a rankami, prsty vypadaly lepkavě a rosolovitě, jako by stačilo, aby se jich člověk dotkl, a roztekly by se.

Sheila koutkem oka postřehla zavlnění něžného nažloutlého zeleného světla a vrátila se pohledem k hrudi, ke spleným trsům a naběhlým šrámům na šedavě olivovém těle. Chloupky a stébla se pomalu zachvěly, jako by je pošimral vánek, a pokožku na chvílku něco prosvítilo.

Sheila zavřela oči, a když je zase otevřela, zjistila, že pohyb ustal a světélkování pohaslo.

Že by nějaké mžitky ze zářivek? Nebo halucinace ze stresu vyvolaného tím nečekaným otřesem, který ji vyvedl z rovnováhy a předcházal cestě do Pohřebního ústavu Maddox a synové, jenž v okrese Camden na jihu Georgie sloužil i jako márnice. V sedm ráno, sotva po třech hodinách spánku, zazvonil telefon. Hlas s protáhlym přízvukem jižanského džentlmena jí oznámil, že se do mokřiny u řeky St. Marys zřítila Cessna Skylane JT-A psaná na Davea Thompsona a oni potřebují někoho, kdo by identifikoval tělo, aby měli jistotu, že je to on. Sheila se zeptala, proč nezavolali Monice, jeho současné ženě, jak přišli na ni. Poblíž trosk našli i mrtvou ženu, zřejmě to bude Monica, vysvětlil pan Maddox, ředitel pohřebního ústavu a současně koroner. Sheila Baxter jim vyskočila jako kontaktní osoba v Daveově elektronické zdravotní dokumentaci. Zjevně ji nikdy neaktualizoval.

Možná se měla zkusit dospat, ale vyletěl jí adrenalin – stejně jako když byli manželé a ona ležela v posteli a myšlenky a srdce jí uháněly jako o závod. Dokud ji vztek a marnost nepřinutily vstát a umýt nádobí, setřít prach, zapsat něco do deníku, zkrátka cokoli, jen aby vyčerpala tu energii, kterou to v ní vřelo. Oblékla si halenu s dlouhými rukávy a černou sukni, vzala si s sebou svetr, protože v márnici bude zákonitě zima, ne? Zkontrolovala, jestli šaty nejsou příliš

pomačkané a vypadá trochu seriózně – jelikož pracovala z domu, mohla chodit v tom, co jí zrovna přišlo pod ruku, a kašlat na žehlení. Byl sice červen, ale zapne si v autě klimatizaci. Co si má člověk, sakra, vůbec vzít na sebe, když jde ztotožnit mrtvolu? V rychlosti si sbalila toaletní potřeby a náhradní spodní prádlo, čistě pro případ, že bude muset přespat v motelu. Nastoupila do své Toyoty Corolla a vyrazila na čtyřhodinovou jízdu z Atlanty do Woodbineu.

Cítila nutkavou potřebu prohlédnout si Daveovu mrtvolu do nejmenších podrobností, zachytit ji v dokumentárním filmu, který si bude moct v duchu opakovaně přehrávat. Nikoli pitva mimozemšťana, ale pitva bývalého manžela. Proto trvala na tom, že chce vidět celé tělo, když Maddox, stereotypní maloměstsý ředitel pohřebního ústavu – lehce přes šedesát, s prořídlými šedými vlasy, knírkem a třaslavým pupkem, v objemném černém obleku –, říkal, že stačí, když Daveovi odkryje obličej. Ve vstupní hale ji upozornil, že by ji pohled na Daveovu mrtvolu mohl traumatizovat. Vysvětlil jí, že vzhledem k fyzikálním okolnostem nárazu tělo vyletělo vysokou rychlostí z kokpitu cessny a stěbla mařice rostoucí v bažině jsou ostrá jako břity a probodala ho. Sheila v životě viděla jen pár opravdových mrtvol a ty byly nabalzamované a vyšňořené, ovšem už od dětství, kdy v jedné z mnoha tátových knihoven objevila Weegeeho *Nahé město*, ji fascinovaly fotky z místa činu

a márnice. Později ji znechutilo a současně ohromilo, že se dají najít detailní policejní snímky obětí Jacka Rozparovače. Jo, vzala by jed na to, že viděla horší věci způsobené lidskýma rukama. A rozhodně nechtěla začínat pohledem do Daveovy tváře.

Krom toho, zdůvodňovala si to, když si prohlédne celé tělo, pomůže jí to cítit jistotu, naprostou jistotu bez sebemenšího ždibíčku pochybnosti, že je ten parchant po smrti. Nezáská ovšem odpověď na otázku, kterou by mu vážně ráda položila – dal Monice pěstí, když se letadlo začalo řídit k zemi? Když byli ještě svoji, řekl Sheile, že kdyby je to někdy potkalo, poslal by ji před dopadem do bezvědomí, aby ji ušetřil těch muk, kdyby zemřela následkem nárazu, nebo ještě hůř – kdyby se vznítilo palivo a ona zaživa uhořela.

Jenže ani nemuseli padat v letadle, aby ji praštil. A udělal to nejednou.

Sheila byla v balzamovně teprve pár minut, ale podivně nasládlý pach rozkladu jí pronikal i chirurgickou rouškou a držel se jí v nose. Čekala, že bude odporný, možná jako zkažená vejce nebo formaldehyd. Navzdory dráždivému spodnímu tónu ovšem připomínal spíš shnilé ovoce. Než vešli dovnitř, Maddox jí nabídl mentolovou masť, ať si jí trochu mázne pod nos. Ale to Sheila odmítla – měla z ní nahnáno, protože Dave jí touhle masť jednou až příliš namazal bedra a ona pak skončila schoulená ve fetální poloze

v koupelně na podlaze a břichem jí škubaly křeče. Později si při pátrání na internetu potvrdila, že šlo o otravu mentolem, ale ta trýznivá bolest do hodiny odezněla a na pohotovost s tím nejela. Nikdy si nezavolala sanitku a nešla na pohotovost, nehledě na to, jak moc ji něco bolelo, ani když se bála vnitřního krvácení a mohla jí prasknout cévka, kdyby měla otřes mozku. Ale v případě otravy mentolem jí ex ublížil omylem, ne schválně. Šťastnější časy? Zažívali někdy něco takového?

Řekla si, že stejně jako Daveovu mrtvolu potřebuje vidět, musí i vdechovat její pach. Aby ji o tom, že se už víckrát nevrátí, ubezpečily všechny smyslové vjemy.

Netušila, jak dlouho ten pach vydrží snášet, a konečně se Daveovi podívala do obličeje. Stejně jako na zbytku těla byla pokožka, kterou si pamatovala jako olivovou a bronzově opálenou, šedavě zelená. Koroner Sheilu varoval, že mu chybí část pravé tváře, ale stejně jako mnohé jiné věci na těle ji ta geometricky přesná díra udivila. Když ho náraz vymrštil z cesty, vysvětlil Maddox, probodl mu tvář tlustý bambusový stonek. Ona by k vytvoření tak přesného kruhu potřebovala kružítko. Přistihla se, že ji ten tvar na chvíli úplně uhranul.

Pomineme-li ono borovicově zelené zbarvení, zbytek obličeje vypadal docela normálně – husté obočí, zavřená víčka, takže se nemusela dívat do těch kaštanových očí, co okouzily tolik žen

a na začátku i ji. Nos měl širší, než si pamatovala – léta alkoholismu si konečně vybírala daň –, ale koutky masitých rtů byly zvednuté, zatuhly v jízlivém pousmání. Vlnité tmavé vlasy, které si vždycky tak dokonale, leč nenuceně upravil, se mu leskly leteckým palivem a zřejmě mu je někdo sčesal z čela. Fyzikální průběh pádu mu na zbytku těla vysázel džungli, ale běda, s výjimkou té díry ušetřil většinu tváře, té části, kterou chtěla Sheila vidět ze všeho nejmíň.

Opět zapulzovala ta žluto-zelená záře, tentokrát v hustých vlasech. Světlo se zamihotalo a vypadalo to, jako by se třáslo a možná i plazilo, sjelo mu po líci a vzápětí vklouzlo do propletence listů na hrudníku, objevovalo se a mizelo mezi cáry trička. Sheile sežehla čelo vlna horka.

Nejvíc ji překvapil náhlý pocit ztráty, smutku – *ne, lásky ne!* Má plakat? Zaslouží si Dave slzy? V životě by ji nenapadlo, že by kvůli jeho smrti plakala. Umřít si přece zasloužil, za to, co jí prováděl, není-liž pravda? Ne, k pláči neměla jediný důvod. Davea nemilovala, ani se nepamatovala, že by ho kdy milovala, byť si vzpomínala, že tvrdila opak. Emoce v ní vzkypěla, přerostla v nenávisť, v týle ji páliło, jako když do něj dostala pěstí. Zavřela oči, sáhla si nad čelo a škubla sebou, jak to zabořilo.

Poklepání prstem na rameno.

„Jste v pořádku, paní?“ zajímal se Maddox. Sheila zaslechla krátké čvachtnutí, jako když vystříkne pasta z tuby, a následně něco šplouchlo

na zem. Intenzivní pocity odezněly stejně rychle, jako přišly.

„Jo,“ pokývala hlavou, otevřela oči a svěřila ruku. Záře zase zmizela, z mrtvoly byl opět jen onen zarostlý chaos, který z něj udělala nehoda. Co to bylo? Její pocity jsou zřejmě smíšenější, než si uvědomovala.

„Máme čas,“ řekl Maddox. „Nikam nespěcháme.“

„Je to on.“ Sheila se ke koronerovi otočila. „Je to Dave.“

„Potřebuju, abyste řekla celé jeho jméno, paní,“ ozval se zástupce šerifa, Afroameričan Hank Jones. Pronesl to citlivě, přistoupil k ní s podložkou na psaní v ruce a položil jí ruku na rameno.

„David Charles Thompson.“

„Děkuju, paní,“ opáčil Jones. „Je mi jasné, že to není jednoduché. Teď už můžeme jít.“

„Ta přikrytá mrtvola tamhle, to je Monica?“ mávla Sheila k sousednímu balzamovacímu stolu. „Mohla bych se na ni podívat?“

Maddox a policista si vyměnili pohled.

„Musíme dodržet obvyklý postup, paní,“ prohlásil Jones. „Nejste její nejbližší příbuzná a zít-
ra sem z Denveru přiletí její sestra. Navíc není ve stejném stavu jako tady pan Thompson. Řekněme jen, že místo a způsob dopadu nebyly šetrné k její... ehm... pleti.“

Sheila přikývla. Beztak – opravdu chtěla vidět mrtvou Monicu? Nebo to byla jen chorobná zvědavost, protože se s ženskou, kvůli které ji opustil

manžel, vlastně nikdy nesetkala? Přátelé jí přeposílali fotky šťastného páru z facebooku a ona vždycky potlačila smíšené pocity spojené s otázkou, jestli je vážně chce vidět, podlehla zvědavosti a podívala se. Tenhle poměr nicméně nebyl posledním hřebíčkem do rakve jejich manželství, byl jen příznakem onoho gordického uzlu, do kterého se Dave zamotal – nejdřív závislost na chlastu a kouření a nakonec Monica. Učebnicový příklad. Alkoholik si začne se ženskou, která mu dovolí pít, buď s takovou, co bydlí blízko a chlastá s ním, nebo s nějakou zdaleka, která mu vnukne představu, že ve skutečnosti má problém jenom se zlou manželkou, a jakmile se té mrchy zbaví, všechno bude jinak.

V případě Davea a Monicy přerostl on-line emocionální poměr v tajná víkendová setkání a po rozvodu se vzali. Koneckonců když přestala jeho průšvihy žehlit Sheila, potřeboval někoho jiného, a to fofrem! Nebyli od sebe ani půl roku. Mohla Monicu litovat, ale ať už jí do života vnesla dobré, či zlé, jak se říká ve svatebním slibu, nelitovala. Monica o ni nikdy neprojevila starost, tak proč by na ní mělo záležet Sheile? Ale kdyby Monica žila, nemusela by sem Sheila jezdit a přebírat zodpovědnost za tělo muže, na kterého se snažila dva roky zapomenout.

Vycítila, že koronerovi s policistou začíná docházet trpělivost, a tak se odstříhla od vzpomínek a ještě jednou si bedlivě prohlédla Daveovu prorostlou mrtvolu, od nohou po hlavu.

„Dobře, to stačí.“

Policista zamířil ke dveřím a otevřel je a koroner zatím zakryl tělo plachtou. Když Sheila cestou ke dveřím obcházela stůl, ucítila, že jí na kotník špláchlo cosi mokrého a lepkavého.

„Pane Maddoxi, asi jsem do něčeho šlápla,“ oznámila. Podívala se pod sebe, ale na bílém linoleu byla jen trocha jakési tekutiny.

„Promiňte, paní, vypadá to, že tu někdo rozlil vodu,“ opáčil Maddox a pak zařval: „Ericu!“

Přišoural se mladý pomocník, který předtím Sheilu uvítal. Že by vnuk? Byl hubenější, ale Sheila viděla rodinnou podobu. Eric zkoušel, jak mu sluší první řídký knírek.

„Voda to asi nebude,“ podotkla Sheila. „Připadá mi to hustší.“

„Vem mop a utři to,“ rozkázal Maddox. „Určitě je to jenom voda, paní Baxterová. Jenom voda.“

Sheila mu chtěla věřit, ale to, do čeho šlápla, působilo slizovitě, jako nějaký přípravek. Že by voda s nějakým čisticím prostředkem? Nebo trocha leteckého paliva – fuj, to snad ne. Ať už to bylo cokoli, zmáčelo jí to ponožku, a když následovala Maddoxe chodbou do jednací místnosti, noha jí v ní vlhce čvachtala.

Sotva do místnosti vstoupila, uvítal její nos závan práškového osvěžovače vzduchu. Možná měla přece jen přijmout tu mentolovou mast. Místnost byla vyzdobená se vši kreativitou stereotypního venkovského pohřebního ústavu –

ošklivé modro-zlaté tapety s květinovým vzorem, kaštanové závěsy, falešný starožitný nábytek. Obrazy na stěnách zachycovaly zátiší s košem ovoce, idylickou krajinu se zvlňnými kopci a plavovlasého Ježíše s lucernou v ruce, kterak klepe na dveře. Ten byl vyvedený tak neonově jasnými barvami, že vypadal skoro až trojrozměrně.

„Posadte se,“ vyzval ji Maddox a pokynul k dlouhému, lesklému dřevěnému stolu lemovanému čalouněnými židlemi s vysokou opěrkou. Maddox si sedl na druhou stranu, naproti Sheile, a Jones se usadil na kraji.

„Oběti leteckých nehod v močálech vídám už nějaký ten pátek, ale něco takového jsem ještě neviděl,“ prohodil. „Vypadal úplně jako Bažinač.“

„Hanku, takové věci tady paní určitě slyšet nechce,“ poznamenal Maddox, a protože přepnul z role koronera zase na ředitele pohřebního ústavu, mluvil teď nacvičeným pomalým, přeslazeným hlasem.

„To je v pořádku,“ řekla Sheila. „Můj bývalý manžel nějakou dobu vlastnil obchod s komiksy. Občas míval i kousky podepsané někým z výtvarníků.“

Polkla uchechtnutí. Jako malý Dave netoužil po ničem jiném než se stát komiksovým kreslířem. Vykládal jí, jak na komiksových srazech ukazoval svou tvorbu všem umělcům a redaktorům, které odchytil, a ti jeho práci znevažovali a říkali, že není dost dobrá. A když mu pak

umřel táta, utratil celé dědictví za otevření komiksového krámu a tomu se tak dařilo, že nakonec vznikl celý řetězec. Náramně zbohatl na komiksovém boomu začátkem devadesátých let, kdy díky *Strážcům*, *Temnému rytíři* a *Želvám ninja* nastal rozmach grafických románů. Všechna ta toužebně očekávaná první čísla od nabušených výtvarníků superhrdinských komiksů přinesla spoustu peněz od spekulantů z řad fanoušků. Když to s Marvelem později vypadalo bledě kvůli tomu, jak Ronald Perelman, magnát z Revlonu, manipuloval s akcemi, Dave prodělal kalhoty, ale pořád svůj řetězec mohl zachránit, nebýt toho, že rozfofroval veškeré úspory za chlást, cigára, koks a striptérky. Musel zavřít všechny provozovny kromě té původní. Tou dobou už komiks nesnášel, nenáviděl všechno, co se ho týkalo, včetně vlastních zákazníků. Takže jo, bylo docela srandovní, že teď vypadal trochu jako Bažináč.

„Paní, s radostí se o pana Thompsona v našem ústavu postaráme, nejdřív bych si u vás ale potřeboval ověřit jisté údaje,“ navázal Maddox. „Paní, vypadá to, že jste jedinou žijící příbuznou pana Thompsona.“

„Nejsem příbuzná,“ řekla Sheila. „Jsem jeho bývalá žena.“

„Ano, paní,“ přitakal Maddox. „Má nějaké další příbuzné?“

„Ne, rodiče jsou po smrti a jeho bratr Luke se nikdy neoženil, sloužil ve válce v Iráku a po

návratu spáchal sebevraždu,“ odvětila Sheila. „Měl tetu Penny, ale co jsem o ní posledně slyšela, byla v domě s pečovatelskou službou, měla docela vážného alzheimera. Netuším, jestli ještě žije. Dave ji nenavštěvoval, protože, no, neměl ji zrovna v lásce, když byla ještě zdravá.“

„V tom případě to asi budete vy, kdo nejlépe vyřídí jeho poslední záležitosti,“ opáčil Maddox a věnoval jí dobře natrénovaný soucitný úsměv. „Předpokládám, že zesnulého budete chtít přepravit do Atlanty. Můžeme se dohodnout s kterýmkoli tamějším ústavem. Jenom nám musíte říct jeho jméno a číslo na něj.“

„A co Moničina sestra?“ zeptala se Sheila. „Nepadá odpovědnost na ni?“ Sakra, teď jí připadalo, že má nohu dočista promáčenou, a to už do ničeho nešla.

„Paní Caroline Shelley se už vyjádřila, že záležitosti pana Thompsona řešit nebude,“ odvětil Maddox, sladký jako melasa. Očividně se jí snažil zmanipulovat. „Když to řeknu jemně, moc se jí sem nechtělo ani proto, aby se postarala o tělo své sestry. Zřejmě pana Thompsona neměla zrovna dvakrát v lásce.“

„Co když odmítnu?“ zajímalo Sheilu. „Co s ním pak bude?“

„Když odmítnete, paní, pochováme ho někde na okresní půdě, ale bez náhrobku, bez pohřbu,“ opáčil Maddox. „To se lidem většinou moc nelíbí.“

Sheila hned neodpověděla, a tak pokračoval, jako by odříkával často opakovaný proslov.

„Má nějaké přátele, paní? Přátele, kteří by rádi přišli na pohřeb, kteří by si zasloužili příležitost se s ním naposledy rozloučit?“

Podle jejího názoru si Dave žádné přátele nezasloužil, ale rozloučit by se s ním nejspíš chtěla spousta lidí, pomyslela si. Byl docela oblíbený, i když ho v posledních letech většina přátel opustila kvůli tomu, jak nasával – a někteří kvůli tomu, jak se k ní choval. Do háje. Může ho tu jen tak nechat, nebo se musí zachovat správně? Vždycky všechno dělala, jak se má, i když se za to sama nesnášela. Připadalo jí, jako by si máčela nohu v kaluži, když si ovšem sáhla na ponožku, byla úplně suchá.

„No dobře, výlohy se asi zaplatí z jeho peněz, že?“ zeptala se Sheila. „Přinejmenším vlastní obchod Fantastic Comics, ten se prodá.“

„Je mi líto, ale k jeho penězům nemáme přístup,“ odvětil Maddox. „To budou muset vyřešit právníci. Dědictví se musí soudně potvrdit, musí se zjistit, jestli měl závěť a ustanovil někoho jejím vykonavatelem – jeho žena zemřela a další blízké příbuzné nemá, takže soud pozůstalosti nejspíš přidělí nějakého správce. Ale ano, za těchto okolností si výdaje za vyřízení posledních záležitostí obvykle můžete nechat proplatit z dědictví, pokud tedy nemá dlouhý seznam věřitelů. Nevíte, jestli sepsal poslední vůli?“

„Nejspíš ano, nejspíš odkázal, co mu zbylo, Monice a teď to dostane její sestra,“ přemýšlela

Sheila nahlas. „Proto sem nejspíš dorazí. Protože z toho chce vytrískat, co se dá. A já jako obvykle ostrouhám. Musím zaplatit předem?“

„Mrzí mě to, paní, ale už je to tak,“ přikývl Maddox.

Sheila jako PR poradkyně na volné noze v posledních letech jejich manželství splatila hypotéku a další výdaje za dům. A protože se Dave nějak zmohl na drsného rozvodového právníka, dostala ve vyrovnání jenom almužničku, stačilo jí to sotva na pokrytí nákladů. Teď mu ještě má financovat pohřeb?

„Co je nejlevnější? Kremace – a do Atlanty se na pohřeb vrátím s urnou.“

Maddox se odmlčel a nasadil co nejnevinější výraz. *Šmarjá, to je slizoun. A nejspíš z toho taky chce vytrískat, co se dá*, pomyslela si Sheila.

„Paní, obávám se, že kremaci provést nemůžeme, když má na těle letecké palivo. Musí se pohřbít klasicky.“

„Klasicky, to bude potřebovat rakev, že, a hrob? Na kolik to tak přibližně vyjde?“

„Nejlevnější rakev, která se hodí na obřad, vás bude stát zhruba 1 725 dolarů, níž se nedostanete, a za hrob, náhrobní kámen a kameníka, uložení do země, parte a obřad dáte ještě pár set.“

„Nádhera.“ Sheila se přistihla, že mluví dopáleně. „A co bude teď?“

„Musíte si v Atlantě vybrat nějaký pohřební ústav a zavolat tam, provedeme vás tím a domluvíme se na přepravě. Nejspíš se s ředitelem

budete chtít sejít osobně, abyste připravili parte, naplánovali obřad. Žádné strachy, paní, nemusíte se sem vracet s šekovou knížkou, oni nám to proplatí a určitě berou kreditní karty.“

„Krása, no to je bomba,“ opáčila Sheila. „Dobře, co třeba A. S. Clement a synové. Sídlí na Clairmont Road.“

A taky to byl jediný pohřební ústav v Atlantě, jehož název si pamatovala. S A. S. Clementem zařizovala poslední odpočinek obou svých rodičů, byl to slušný podnik pro střední třídu, zatím ještě nenapálili ceny.

„Výborně, tak jim brkneme,“ prohlásil Maddox.

„Vypadá to, že máte vyřízeno, takže už asi půjdu,“ řekl Jones a vstal. „Jste v pohodě, paní Baxterová?“

„Ano, pane, díky,“ odpověděla Sheila zdvořile a podala mu ruku.

„Tak nashle, a kdybyste něco potřebovala, neváhejte mi zavolat,“ opáčil, podal jí vizitku a pokynul jí kloboukem. Maddox ho vyprovodil a na chodbě spolu ještě chvíli mluvili, ale Sheila neslyšela, co řeší.

Jak tam tak čekala, vzpomněla si, jak jí čerstvě po rozvodu jeden rozvedený kamarád říkal: „Oni se vrátí, vždycky se vrátí.“

Dave se svým způsobem taky vrátil, protože mu tu zařizovala pohřeb a platila za něj. Najednou ho zase měla na krku. Smrt jí ho vrátila.

Sheila ho nechtěla.